

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سبعتکالی

شماره: ۹۸/۹۳۶۷۴
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۳/۲۳
پست: ندارد

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند؛ «دستورالعمل شناسایی در آمد مؤسسات اعتباری» پس از تصویب در یک‌هزار و دویست و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۳/۱ شورای محترم پول و اعتبار طی بخشنامه شماره ۹۷/۹۶۷۷۸ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۷ به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید. چنانچه قبلاً نیز اعلام شد، تدوین دستورالعمل مذکور با هدف استفاده صحیح از مبنای روش تعهدی، شناسایی صحیح درآمدها و منطبق با قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) و در چارچوب عقود اسلامی که نهایتاً از مدیریت سود، هموارسازی سود، انتقال درآمدهای آتی به سال جاری و بالعکس، شناسایی سودهای موهوم و نهایتاً ارایه اطلاعات غیر واقعی به ذی‌نفعان و گمراه نمودن آن‌ها از عملکرد واقعی مؤسسات اعتباری جلوگیری نماید، انجام پذیرفت.

متعاقب ابلاغ بخشنامه یادشده، درخواست‌های متعددی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی واصل گردید که متضمن تقاضای مهلت بیشتر برای تمهید مقدمات اجرای دستورالعمل در شبکه بانکی و عدم امکان تنظیم صورت‌های مالی سال ۱۳۹۷ بر مبنای دستورالعمل مزبور بود. بدین لحاظ و در راستای مساعدت و همراهی با شبکه بانکی کشور، مراتب به شورای محترم پول و اعتبار گزارش شد که متعاقباً آن شورا نیز در یک‌هزار و دویست و هفتاد و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۳/۷ به شرح ذیل اتخاذ تصمیم نمود:

«شورای پول و اعتبار با تعویق اجرای مواد (۸)، (۱۱) و (۲۲) دستورالعمل شناسایی در آمد مؤسسات اعتباری مصوب یک‌هزار و دویست و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۳/۱، برای صورت‌های مالی سال ۱۳۹۷ موافقت نمود. شورای پول و اعتبار بر لزوم عدم شناسایی در آمد مطالبات مشکوک‌الوصول در صورت‌های مالی سال ۱۳۹۷ تأکید نمود و مقرر داشت بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی باید ضمن تمهید الزامات اجرای دستورالعمل مذکور، درآمدهای

خود برای سال ۱۳۹۸ و بعد از آن را در چارچوب مفاد دستورالعمل یادشده شناسایی نمایند.»
قطع نظر از مراتب پیش‌گفته، بر لزوم توجه و اهتمام لازم به موارد ذیل تأکید می‌نماید:

❖ به موجب اصول و استانداردهای حسابداری بر مبنای روش تعهدی، همچنان شناسایی درآمد منوط به تحقق معیارهای ذیل می‌باشد:

- جریان منافع اقتصادی مرتبط با قرارداد، به درون واحد تجاری محتمل باشد.
- مبلغ درآمد عملیاتی را بتوان به‌گونه‌ای اتکاپذیر اندازه‌گیری نمود.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

❖ لازم است در شناسایی انواع درآمدها و هزینه‌ها اصل احتیاط مبنای عمل قرار گیرد و در موارد وجود تردید و ابهام با اهمیت در تحقق درآمد، با هدف جلوگیری از شناسایی سودهای موهوم، شناسایی درآمد موقوف به رفع ابهام مزبور شود.

❖ به دلیل وجود تردید و ابهام با اهمیت در خصوص وصول مطالباتی که بر اساس ضوابط مقرر در دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری به طبقه مشکوک‌الوصول منتقل می‌شوند، شناسایی درآمد این قبیل مطالبات متوقف گردد.

❖ قضاوت حرفه‌ای متولیان در زمینه نحوه شناسایی درآمد بسیار حائز اهمیت بوده و با توجه به معیارهای اساسی تعیین شده در این رابطه، نسبت به شناسایی سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین اقدام گردد. شایان ذکر است، قضاوت حرفه‌ای باید با در نظر گرفتن شرایط درونی و بیرونی حاکم بر رویداد مالی و با توجه به مجموعه عوامل تأثیرگذار و استدلال‌های موجود در رابطه با شناسایی یا عدم شناسایی درآمد و میزان آن انجام شود.

❖ با عنایت به ماهیت عقود مشارکتی که مبتنی بر رابطه شراکت میان بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی با مشتری است، رعایت مفاد ضوابط اجرایی ناظر بر قراردادهای مذکور الزامی می‌باشد.

در خاتمه خواهشمند است ضمن ابلاغ مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی و نظارت بر حسن اجرای آن، دستور فرمایند تمهیدات لازم و زیرساخت‌های اطلاعاتی مورد نیاز برای اجرای دستورالعمل مذکور به نحوی که امکان تنظیم صورت‌های مالی سال ۱۳۹۸ بر مبنای دستورالعمل یاد شده فراهم شود، اتخاذ گردد. ۴۲۸۹۹۸۱/حف

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی‌آبادی محمد خدایاری

۳۲۱۵-۰۲ ۳۸۱۶